

**TÁRSADALMI KONZULTÁCIÓS DOKUMENTUM AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSI
EGYSÉGEINEK KERESKEDELMÉRŐL SZÓLÓ 2005. ÉVI XV. TÖRVÉNY 6. §-A SZERINTI NEMZETI
KIOSZTÁSI TERV ELVEIRŐL, A 2008-2012 IDŐSZAKRA VONATKOZÓAN**

1. Bevezetés

Az Európai Parlament és Tanács üvegházhatású gázok közösségi kibocsátási egység kereskedelmi rendszeréről szóló 2003/87/EK irányelve (a továbbiakban: Irányelv) alapján minden tagállamnak Nemzeti Kiosztási Tervet kell készítenie, mely a 2005-2007 közötti, majd az ezt követően 5 éves időszakra meghatározza azt, hogy az egyes, az irányelv hatálya alá tartozó létesítmények (a továbbiakban: létesítmény) az adott időszakban mennyi üvegházhatású gáz kibocsátási egységgel gazdálkodhatnak. Az első, 2005-2007 időszakban, valamint a 2008-2012 időszakban az érintett létesítményeknek csak a széndioxid kibocsátásokkal kell elszámolniuk. A Nemzeti Kiosztási Terv az irányelvet a hazai jogrendbe átültető, az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló 2005. évi XV. törvény (a továbbiakban: Üht.) 6. § (2) bekezdése szerint különösen az alábbiakat tartalmazza:

- a) a kereskedési időszak alatt létrehozott kibocsátási egységek teljes mennyiségét;
- b) az egyes ágazatok részére kiosztható kibocsátási egységek teljes mennyiségét;
- c) a térítés nélkül kiosztható kibocsátási egységek teljes mennyiségét;
- d) a térítés nélkül kiosztásra nem kerülő kibocsátási egységek mennyiségét;
- e) a Kiosztási Terv hatálya alá tartozó létesítmények előzetes listáját és üzemeltetőik részére kiosztani tervezett kibocsátási egységek mennyiségét;
- f) a tartalékként elkülönített kibocsátási egységek mennyiségét, különös tekintettel az új belépők részére elkülönített kibocsátási egységekre;
- g) a kiosztás alkalmazandó módszereit.

A 2008-2012-es időszakról rendelkező, második Nemzeti Kiosztási Terv (a továbbiakban: NKT2) elkészítésének menetét az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló 2005. évi XV. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 143/2005. (VII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: a Korm. rendelet) határozza meg. Ezen Korm. rendelet szabályai alapján a következő feladatok és határidők állnak az államigazgatás és az érintettek előtt:

Feladat	Határidő	Jogsabályi utalás
Kereskedési időszak alatt tervezett új beruházások felmérése kapcsán konzultáció	2005. október 1.	3. § (4)
Kiosztási elvek közzététele véleményezés céljából	2006. január 1.	2. § (1)
Kiosztási elvek észrevételezési lehetősége	2006. január 31.	2. § (2)
Kiosztási elvek megjelentetése	2006. február 28.	3. § (1)
Kiosztási Terv tervezetének közzététele véleményezés céljából	2006. március 31.	3. § (2)
Kiosztási Terv Tervezetének észrevételezési lehetősége	2006. április 30.	3. § (3)
Kormányhatározat a Kiosztási Terv tartalmáról	2006. június 30.	3. § (6)
Kiosztási Tervben az egyes létesítmények számára meghatározott kibocsátási egység mennyiség észrevételezési lehetőség	2006. szeptember 15.	4. § (1)

Kiosztási Terv kormányrendeletben történő kihirdetése	A Bizottság jóváhagyását követő 30 napon belül	4. § (4)
A Nemzeti Kiosztási Lista megalkotásához szükséges adatok benyújtása	2006. március 31.	6. § (3)
A Nemzeti Kiosztási Lista tervezetének közzététele véleményezés céljából	2006. október 1.	6. § (4)
A Nemzeti Kiosztási Lista kormányrendeletben történő kihirdetése	2006. december 31	7. § (4)

Az NKT2 elveinek a konzultációjára vonatkozóan az Üht. az alábbi rendelkezéseket teszi:

2. § (1) A kibocsátási egységek kiosztásának tervezett elveit a környezetvédelmi és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) – a gazdasági és közlekedési miniszterrel egyetértésben – a kereskedési időszak kezdetét megelőző második év január 1-jéig véleményezés céljából közleményben teszi közzé a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium hivatalos lapjában, valamint honlapján.

(2) Az (1) bekezdés szerint közzétett kiosztási elvekre a közzétételt követő január 31-ig írásban vagy elektronikus úton bárki észrevételt tehet.

(3) a miniszter – a gazdasági és közlekedési miniszterrel együtt – mérlegeli a véleményezők észrevételeit, és az észrevételekről, valamint elutasított észrevételek esetén – a nyilvánvalóan alaptalan észrevételek kivételével – az elutasítás indokairól összefoglalót készít, melyet a minisztérium honlapján a 3. § (1) bekezdés szerinti közleménnyel egyidejűleg közzétesz. A minisztert egyedi válaszadási kötelezettség nem terheli.

3. § (1) A kibocsátási egységek kiosztásának elveit, kiválasztásuk indokaival együtt a miniszter – a gazdasági és közlekedési miniszterrel egyetértésben – a kereskedési időszak kezdetét megelőző második év február 28-ig közleményben teszi közzé a minisztérium hivatalos lapjában, valamint honlapján.

Az általunk tervezett konzultációs folyamat az Üht. szabályaival összhangban, azonban két lépésben történik majd. Az első konzultáció alapján beérkezett észrevételek figyelembevételével kidolgozott kiosztási elveket, valamint az ebben a konzultációs dokumentumban nem szereplő elveket tesszük majd közzé egy második konzultációra az Üht.-ben meghatározott időpontig. A kiosztási elvek konzultációja 2006. január 31-jével ér véget, az NKT2 elvei véglegesítésével.

2. Útmutató a kiosztási elvek véleményezéséhez

Az NKT2 elveinek konzultációja során észrevételt tehet minden, a kibocsátás-kereskedelemben résztvevő létesítmény illetve ezeket üzemeltető vállalat, vállalatokat képviselő szervezet, társadalmi érdeket képviselő szervezet, illetve magánszemély.

A **konzultációs dokumentum** kérdéseket tartalmazó része **két részre oszlik**:

- a minden ágazatot egyformán érintő **általános kérdésekre** (4. fejezet),
- valamint az ágazatonként eltérő kiosztási megoldást lehetővé tevő **ágazati kérdésekre** (5. fejezet).

A dokumentum minden téma esetében egy általános bevezetőt követően tér majd ki az egyes kérdésekre, melyekkel kapcsolatosan esetenként külön rövid bevezetőt is tartalmaz az adott kérdés előtt. Kérjük, hogy a hozzánk eljuttatott véleményükben jelöljék meg, hogy az Önök által megadott válasz melyik kérdésre vonatkozik. Lehetőségük van olyan kérdések

felvetésére is, melyekre a konzultációs dokumentum nem tér ki, kérjük ezeket azonban az észrevételeik végén, összesítve jelenítsék meg.

Az NKT2 készítése során tartott konzultációk konzultációs dokumentumai, a Korm. rendelet előírásának megfelelően, megtalálhatók honlapunkon:

- (www.kvvm.hu/szakmai/klima/EUETS.htm);
- valamint www.kvvm.hu internetes címen;
- és a minisztérium hivatalos lapjában.

A társadalmi konzultációs folyamat elősegítése érdekében a konzultációs dokumentumot elektronikusan is elküldjük minden olyan személy részére, akit az engedélyesek a létesítmény kapcsolattartójaként jelöltek meg az egyes létesítmények üvegházhatású gázkibocsátásának engedélyezéséről, nyomon követéséről és hitelesítéséről szóló 272/2004. kormányrendelet 4. sz. melléklete alapján beadott adatlapon. Amennyiben más címre is szeretnének kapni elektronikusan a későbbiekben megjelenő konzultációs dokumentumokat, és ezt korábban nem jelezték külön, az ezzel kapcsolatos igényüket az euets@mail.kvvm.hu címen jelezzék.

Kérjük a válaszaikat juttassák el postán az **legkésőbb 2005. december 12-éig** az alábbi címre:

„NKT elvek társadalmi konzultáció”
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
1011 Budapest
Fő u. 44-50

Amennyiben lehetséges, **észrevételét kérjük elektronikusan is elküldeni számunkra a könnyebb feldolgozhatóság érdekében** az euets@mail.kvvm.hu email címre. Kérjük, hogy a hozzánk elektronikusan eljuttatott kérdőívben jelöljék meg a tárgyban az üzemeltető vállalat nevét is.

3. A 2008-2012 időszakra szóló második Nemzeti Kiosztási Terv (NKT2) készítésének éghajlatpolitikai és gazdasági háttere

3.1. Éghajlatpolitikai háttér

A klímaváltozás kérdése globális probléma, hatásai az üvegházhatású gázok kibocsátásának helyétől függetlenül, globálisan jelentkeznek, és ezért a probléma kezelése is csak globális összefogással lehetséges. A globális összefogás szellemében született a világ majdnem minden országa által aláírt ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény, mely az egyes országok „közös de megkülönböztetett felelősségét” írja elő az éghajlatváltozás problémájának kezelése érdekében. A „közös de megkülönböztetett felelősség” jegyében a 2005. február 16-án életbelépett Kiotói Jegyzőkönyvben a fejlett világ országai átlagosan 5,2%-os kibocsátás csökkentést vállaltak a 2008-2012 közötti időszakra, átlagosan, az 1990-es évhez képest.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény számára tanácsot adó Éghajlatváltozás Kormányközi Testülete (IPCC) már 1996-os értékelő jelentésében megállapította, hogy az éghajlati modellek alapján 1990 és 2100 között a földi átlaghőmérséklet 1,4-5,8 °C-os emelkedése várható. A szén-dioxid légköri koncentrációja 31 %-kal, a metáné 151 %-kal nőtt 1750 óta a légkörben. Ez olyan növekedési ütemre utal, amely nem fordult elő az elmúlt 420 ezer évben. A legújabb kutatások elképzelhetőnek tartanak egy olyan emelkedést is, amely a jelenlegi szén-dioxid kibocsátási szint megduplázódása esetén (kb. 750 ppm) a földi átlaghőmérséklet 11°C-os emelkedése is előfordulhat. A hőmérsékletemelkedéssel együtt

változás áll be az éghajlati viszonyok terén, mely a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoriságának és intenzitásának emelkedését is magában hordozza. Az IPCC Harmadik Értékelő Jelentésében kimutatta, hogy a légköri üvegházhatású gáz koncentráció 450 vagy 550 ppm-en való stabilizálása érdekében a teljes globális üvegházhatású gáz kibocsátásnak 2005-15 illetve 2020-2030 között kell tetőznie (ez utóbbi jelenti azt a légköri koncentrációt, mely mellett 2°C-os globális átlaghőmérséklet emelkedés következik be). A légköri koncentrációnak ilyen szinten történő stabilizálása felé a Kiotói Jegyzőkönyv csak egy első lépésnek tekinthető.

Az Irányelv elsődleges célja az EU Kiotóban vállalt kötelezettségeinek teljesítésének elősegítése költség-hatékony módon. Kiotóban az EU-15 tagállam együttesen vállalt kötelezettséget kibocsátásainak csökkentésére, a többi jelenlegi EU tagállam, köztük hazánk is államonként külön tett vállalást. Az Irányelv értelmében az egyes tagállamoknak az első, 2005-2007 időszakban biztosítaniuk kell, hogy az állam kibocsátásai megfelelő irányban haladnak annak érdekében, hogy 2008-2012 között a kiotói céljainak elérése biztosítva legyen („path towards Kyoto”). 2008-2012 között pedig a kiosztási tervekben a teljes kibocsátás-kereskedő szektor számára kiosztásra kerülő kibocsátási egység mennyiséget olyan módon kell meghatározni, hogy az összhangban legyen a kiotói céllal a többi, nem kereskedő szektor kibocsátásait és az ún. rugalmassági mechanizmusokon keresztül történő teljesítést is figyelembe véve.

A hosszú távú nemzetközi kibocsátás-csökkentési politika függvényében fog az EU további kibocsátás-csökkentési kötelezettségeket vállalni, melynek már hazánk is az EU-n keresztül válik majd részesévé, a jelenlegi EU-15 tagállamhoz hasonló tehermegosztási megállapodáson keresztül. Az Éghajlatváltozási Keretegyezmény céljai alapján az EU célul tűzte ki, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedése ne haladja meg több mint 2°C-al az ipari forradalom előtti szintet. Ennek megfelelően az Európai Tanács 2005. márciusi ülésén állást foglalt, amely szerint a fejlett országok kibocsátás-csökkentési vállalásainak mértéke 2020-ra 15-30 %-os nagyságrendűnek kell lennie. Emellett a Környezetvédelmi Tanács 2005. márciusi következtetése tartalmaznak egy 2050-re szóló 60-80 %-os csökkentési tartományt. Az NKT2-nek tehát szem előtt kell tartania azt, hogy hazánk várhatóan 2008-2012 közötti vállalását külön intézkedések nélkül teljesíteni fogja, azonban fel kell készülnie egy hazánk számára jelenleg ismeretlen kibocsátás-csökkentési kötelezettséggel járó nemzetközi rezsimre, melynek keretében az EU a fent említett kibocsátás-csökkentési célokat vállalhatja magára.

3.2. Gazdasági háttér

A fent említetteknek megfelelően, mivel a 2012-ig érvényes nemzetközi éghajlatpolitika azt nem indokolja, a gazdasági szereplők különösebb megszorítására terveink szerint nem kerül sor a 2008-2012 közötti időszakban. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a kibocsátási egységek megfelelő mértékének meghatározása néhány bizonytalansági tényezőt rejt magában, melyet nem lehet teljesen kiküszöbölni. Bár az első kereskedési időszakra szóló Nemzeti Kiosztási Tervhez képest az NKT2 készítése során a létesítményektől rendelkezésre fog állni egy év hitelesített kibocsátási adata, mely nagyobb adatpontosságot biztosít majd, bizonytalanságot jelent majd az egy év adatainak reprezentativitása, valamint a több évre előre, 2012-ig történő kibocsátási becslés is.

A gazdasági növekedéshez való viszony tekintetében az elvek szintjén azonban az alábbiak fogalmazhatók meg:

- a gazdasági növekedés korlátozása nélkül, az előre jelzett kibocsátások alapján kerül meghatározásra a kibocsátási egységek teljes mennyisége
- a fajlagos kibocsátások csökkentésére történő ösztönzés és a kisebb fajlagos kibocsátásokkal történő termelésre való felkészülés a gazdaság szereplőinek hosszú-távú érdekeit szolgálja, mivel hazánknak további, a jelenleginél nagyobb kibocsátás-

csökkentést megkövetelő nemzetközi vállalásai lehetnek a jövőben. Ezt egyrészt a kibocsátási egységek piaca önmagában biztosítja, mivel a rendszer ösztönöz a kibocsátási egységek áránál alacsonyabb egységnyi kibocsátás-elhárítási költséggel rendelkező beruházásokra, másrészt az alacsony fajlagos kibocsátásokkal termelő új belépők ösztönzésén, és a hatékony technológiák számára a kibocsátási egységek garantált kiosztásán keresztül ez tovább növelhető.

- a tervezett növekedéssel összhangban megállapított kibocsátási egység mennyiség esetén nem kell az egyes iparágak esetében külön számolni az EU-n kívüli versennyel sem.

4. Az NKT2 általános elveinek konzultációja

4.1. A kiosztásra kerülő teljes mennyiség meghatározása

A teljes kibocsátási egység mennyiség az egyes szektorokra előre jelzett kibocsátások összegeként kerül meghatározásra. Az előrejelzések egyrészt az Energia Központ Kht. által elkészítendő előrejelzésen alapulnak, másrészt az ágazatokkal 2005. októberében megkezdett ágazati konzultációkon, melyek során az egyes létesítmények információt nyújtanak arról, hogy milyen, a kibocsátások növekedését eredményező fejlesztések várhatóak 2012-ig. Az előrejelzett kibocsátási mennyiségek indokolt esetben pontosításra kerülnek a 2005-ös év hitelesített kibocsátási adataival.

A teljes kiosztásra kerülő kibocsátási egység mennyiség meghatározásának *elvei* tekintetében véleményünk szerint nincs szükség egyeztetésre, mert az előre jelzett mennyiség feletti kiosztás az EU iránymutatása szerint nem megengedett, ugyanis a szükséges mennyiségnél nem lehet több kibocsátási egységet kiosztani. Az előre jelzett mennyiségekhez képest a megszorításokat nem indokolja a Kiotói vállalásunk, véleményünk szerint a rendszerben rejlő ösztönzők ennek hiányában is a kibocsátások csökkentése irányában hatnak. (Megjegyezzük azonban, hogy amennyiben ágazati előrejelzések alapján részeseznek az ágazatok kibocsátási egység kiosztásban, a kibocsátások csökkentésének lehetőségével, és a csökkentésből származó haszonnal elsősorban azok az ágazatok tudnak élni, melyekben a kibocsátás-csökkentési potenciál nagy, és annak költségei relatíve alacsonyak.)

1. kérdés Egyetért-e Ön azzal, hogy a teljes kibocsátási egység mennyiség az egyes ágazatokra vonatkozó kibocsátási előrejelzések összege alapján kerüljön meghatározásra?

Az ágazati mennyiség meghatározásának *módját* is konzultációra bocsátjuk. Ezzel kapcsolatos kérdések a konzultációs dokumentum 5. fejezetében, a dokumentum ágazati kérdésekről szóló részében találhatóak.

4.2. Térítés ellenében kiosztásra kerülő kibocsátási egység mennyiség és annak felhasználása

A kibocsátási egységeknek legfeljebb 10%-a osztható ki térítés ellenében a 2008-2012 közötti időszakban az Irányelv értelmében. Az árverésre kerülő mennyiség a teljes kibocsátási egység mennyiségéből kerül levonásra. Véleményünk szerint a térítés ellenében kiosztásra kerülő egység mennyiség nem független az abból befolyó bevételek felhasználásától, így az első két kérdésre adott válaszait együttesen vesszük figyelembe.

2. kérdés A térítés ellenében kiosztott egységekből befolyó bevétel milyen célú felhasználását tartja elfogadhatónak?

1) Éghajlatvédelmi beruházások és intézkedések általában

- 2) Éghajlatvédelmi beruházások és intézkedések melyek jelenleg nem kapnak támogatást, illetve nem megfelelő mértékben, és melyeket a kibocsátás-kereskedelmi rendszer sem ösztönöz:
- Megújuló energiával történő hőtermelés
 - Szélérőművek elterjedését elősegítő tartalékerőművek létesítése
 - Napenergiába történő befektetés
 - Épületek hőszigetelése
 - Egyéb (kérjük nevezze meg!)
- 3) Általános költségvetési bevétel
- 4) Egyéb (kérjük nevezze meg!)

3. kérdés Mekkora az a legnagyobb arány, amelynek térítés ellenében történő kiosztását elfogadhatónak tartja, feltéve, hogy a bevételek az Ön által javasolt módon kerülnek felhasználásra?

4. kérdés Mekkora az a legnagyobb arány, amelynek térítés ellenében történő kiosztását elfogadhatónak tartja, feltéve, hogy a bevételek nem az Ön által javasolt módon kerülnek felhasználásra?

4.3. Új belépők

Gazdasági és környezeti cél egyaránt, hogy a hosszú távra szóló beruházások összhangban legyenek a várható hosszú-távú éghajlatpolitikai célkitűzésekkel, és a jelenleg eszközölt beruházások ne váljanak elavulttá a szigorodó környezetvédelmi szabályozás fényében. Az új belépő tartalékon keresztül ezért cél a meglévő létesítmények cseréjénél arra ösztönözni, hogy azok korszerű, alacsony fajlagos kibocsátásokkal rendelkező technológiát használjanak.

Ennek megfelelően az új belépők kezelése kapcsán több cél fogalmazódik meg:

- Az új belépők a világviszonylatban legjobb elérhető technológiát használjanak, melynek fajlagos kibocsátásai a lehető legalacsonyabbak.
- A szigorú új belépő szabályok ellenére ne legyenek hátrányban a hazánkban beruházni kívánó cégek, mivel a kibocsátás kereskedelmi rendszernek nem lehet célja a termelésnek más, kibocsátás csökkentési célkitűzésekkel esetleg nem rendelkező országokba történő áttelepítése.
- Az új belépők számára a termeléshez álljon rendelkezésre elég kibocsátási egység, tekintettel arra, hogy nem képesek a fajlagos kibocsátásaik további csökkentésére. Ez jelenti egyrészt azt, hogy az új belépők számára elkülönített tartaléknak megfelelően nagyok kell lennie, másrészt pedig azt is, hogy az egyes létesítmények esetén a termeléshez szükséges mennyiség megfelelően kerüljön megállapításra. A környezetvédelmi érdek is azt diktálja, hogy a környezetvédelmi szempontból legelőnyösebb új technológiákkal történjen a termelés minél nagyobb hányada, ezért a legújabb technológiát alkalmazó létesítmények termelésére ne legyen semmilyen megszorítás.
- Fontos a hazai lehetőségek figyelembe vétele ott ahol nem áll rendelkezésre alacsony kibocsátási fajlagossal rendelkező ésszerű helyettesítő alapanyag illetve tüzelőanyag

Az új belépők számára a fenti elveknek megfelelően, az első időszakhoz hasonlóan, egy új belépők számára félretett tartalékból tervezünk ingyenesen kibocsátási egységeket biztosítani. Amennyiben az igényekhez képest elegendő kibocsátási egység van a tartalékban, az új belépők számára a kibocsátási egység mennyiség a legjobb elérhető technológia egységnyi termelésre vetített kibocsátási fajlagosának, és a létesítmény termelésének szorzataként kerül meghatározásra. A létesítmény termelése az első évben a

hatóság által jóváhagyott termelési adatok alapján kerül megállapításra, a további években pedig az előző évi termelés alapján, az üzemi eseményekkel és felfutással korigálva.

5. kérdés Egyetért-e a javasolt kiosztási módszerrel az új belépő tartalékból kibocsátási egységeket igénylő létesítmények számára? Amennyiben nem, kérjük jelezze ennek okát is, és javasoljon alternatív megoldást!

Javaslatunk szerint az új belépő tartalékból részesedhetnek az alábbi létesítmények:

- a) minden olyan létesítmény, mely 2008. január 1-jén jogerős kibocsátási engedéllyel rendelkezik és tevékenységét 2006. június 1. után kezdi meg és nem szerepel a kiosztási listában;
- b) minden olyan létesítmény, melyben az üzemeltető lényeges változásnak minősülő kapacitás-bővítő fejlesztést hajt végre;
- c) olyan jogszabályi alapon kötelező fejlesztés, amely nem tartozik a b) csoportba, és melynek következtében az átlagos szén-dioxid kibocsátás az adott telephelyen legalább 10%-kal megnő;
- d) létesítmények melyekben a leállt berendezések újraindítására kerül sor a 2008-2012 közötti időszak során, amennyiben a berendezésből eredő kibocsátások nem kerültek figyelembevételre a kiosztási listában, és a berendezés bevonása a termelésbe tartós termelés növekedést eredményez.

A b) pont szerinti lényeges változásnak minősülő fejlesztés a kapacitás 10%-ot meghaladó fejlesztése, illetve azokban az erőművekben, melyek kizárólag egy létesítmény számára termelnek energiát az e létesítményben történő 10%-ot meghaladó kapacitás növekedés, valamint a távhőt termelő létesítményekben az ellátott fogyasztók számának olyan növekedése mely léghőméterben számítva legalább 5%-os növekedést jelent.

6. kérdés Kérjük jelezze, hogy mennyiben ért egyet javaslatunkkal az új belépők meghatározására vonatkozóan, illetve milyen módosításokat lát indokoltnak!

Az új belépő tartalék a teljes kiosztásra kerülő mennyiségből kerül levonásra. Ehhez meg kell becsülni azt, hogy a kibocsátás-kereskedő szektorban a kibocsátások növekedéséhez milyen mértékben járulnak hozzá az új belépőnek minősülő létesítmények illetve kapacitásfejlesztések, valamint hogy ezzel szemben a kibocsátások növekedéséhez mennyiben járul hozzá a meglévő kapacitások jobb kihasználása. Az új belépők számára lehet ágazatonként külön elkülöníteni tartalékot, mely értelemszerűen az adott ágazatra előrejelzett új belépő igényt fedezi, illetve lehetséges egy általános új belépő tartalék létrehozása is, melynek előnye, hogy a tartalék rugalmasabb felhasználását teszi lehetővé. Az általános tartalék képezhető olyan módon, hogy az egyes ágazatok azonos arányban járulnak hozzá a tartalékhoz, illetve úgy is, hogy az egyes ágazatok attól függően járulnak hozzá a tartalékhoz, hogy az adott ágazatban milyen mértékben várhatók új belépők.

7. kérdés Kérjük, jelölje meg és indokolja, hogy melyik módszert tartja a legmegfelelőbbnek az új belépők számára elkülönített tartalék képzésére:

- a) Ágazatonként elkülönülő új belépő tartalékok képzése
- b) Egy általános új belépő tartalék képzése, melyhez az egyes ágazatok azonos arányban járulnak hozzá
- c) Egy általános új belépő tartalék képzése, melyhez az egyes ágazatok az adott ágazatban várható új belépő igénynek megfelelő mértékben járulnak hozzá
- d) Egyéb (kérjük nevezze meg!)

Amennyiben az új belépő tartalék mértéke megfelelően kerül meghatározásra, ez nem jelent külön kockázatot, mert minden létesítmény számára jut elég kibocsátási egység a tervezett termelésének és a legjobb elérhető technológiai fajlagosnak megfelelően. Amennyiben azonban nem áll rendelkezésre elég kibocsátási egység, az új belépők számára ez kockázatot jelent minden olyan évben amikor a tartalék mértékét meghaladja az igény.

8. kérdés Mi történjen ha az új belépő tartalék az adott évben nem elegendő az összes igény kielégítésére?

Az Irányelv értelmében kiosztási tervet a második kereskedési időszaktól 5 évente kell készíteni. Ez a létesítmények számára bizonytalanságot jelent, mert egy adott beruházás időtartamához viszonyítva csak rövidtávon látható előre, hogy mennyi kibocsátási egységgel gazdálkodhatnak. Az új belépők esetében ez a beruházók számára bizonytalanságot jelent, holott sem gazdasági, sem éghajlatpolitikai megfontolások nem indokolják, hogy ne valósuljanak meg a környezetvédelmi szempontból hatékonyabb beruházások. A bizonytalanság kezelésének egyik módja, ha az állam egy adott kereskedési időszak időtartamán túlterjedően kötelezettséget vállal az új beruházások számára megfelelő mennyiségű kibocsátási egység biztosítására. Megjegyezzük, hogy egy ilyen garanciát csak olyan módon lehet biztosítani, hogy az a jelenleg még előre nem látható hosszú távú országos szintű kibocsátás-csökkentési célok mellett is megvalósítható legyen.

9. kérdés Feltéve, hogy az új belépők számára a világviszonylatban elérhető legkisebb fajlagos kibocsátású technológiák alapján kerül sor kiosztásra, vállaljon-e az állam hosszabb távon garanciát arra, hogy ezen létesítmények számára kiosztásra kerülő kibocsátási egység mennyiségét a későbbi kereskedési időszakokban sem csökkenti?

10. kérdés Ha igen, milyen időtartamra vállaljon az állam garanciát arra, hogy a 2012-ig új létesítésű létesítmények kibocsátási egység mennyiségét nem csökkenti, és miért?

11. kérdés Javasolja-e, hogy ezt a szabályt ne csak a 2008-12 között új létesítésű létesítményekre terjesszük ki, hanem minden megfelelően alacsony fajlagos kibocsátással rendelkező létesítményre, függetlenül az üzembe helyezés időpontjától?

4.4. Tiszta technológiák támogatása

A tiszta technológiák támogatása egyrészt a térítés ellenében kiosztásra kerülő kibocsátási egységekből származó bevételen keresztül történhet, másrészt a jelenleg működő létesítmények számára történő kiosztáson keresztül, harmadrészt pedig az új belépők számára történő kiosztáson keresztül. Az első lehetőséget a 4.2 pontban, a harmadik lehetőséget pedig a 4.3 pontban külön tárgyaljuk.

A kiosztásra kerülő kibocsátási egységek teljes mennyisége a kibocsátás-kereskedelem által érintett szektorok előre jelzett kibocsátási mennyiségének összegével egyenlő, a 4.1 pontban felsorolt okok miatt. Emiatt, amennyiben a kibocsátás-kereskedő szektoron belül a tiszta technológiát alkalmazó létesítmények számára nagyobb mennyiséget kívánunk kiosztani a számukra szükségesnél, más létesítmények kiosztását kell csökkenteni, tekintettel arra, hogy a kiosztásra kerülő kibocsátási egység mennyiség adott. Ezért a tiszta technológiák támogatását ilyen módon nem tervezzük. Azonban továbbra is fontos szempont az, hogy a tiszta technológiák esetén már nem lehetséges a kibocsátásaik csökkentése adott termelési szint mellett, ezért bizonyos szempontokból támogatandó egy olyan megoldás, mely a tiszta technológiával termelő vállalatok számára biztosítja a bázisadatok összegén felüli maradék kibocsátási egység mennyiségét, illetve amennyiben a bázisidőszaki kibocsátások összege meghaladja a szektor számára rendelkezésre álló kibocsátási egység mennyiségét, biztosítja, hogy ezek a létesítmények ekkor is hozzájuttanak a bázisidőszaki kibocsátásaikkal egyenlő kibocsátási egység mennyiséghez.

12. kérdés Javasolná-e egy ilyen, a bázisidőszaki kibocsátásokat mint minimumot minden körülmény között biztosító elv alkalmazását a tiszta technológiák támogatására?

13. kérdés Javasolná-e a tiszta technológiák számára a bázisigényeken felüli mennyiség szétosztását amennyiben az adott ágazatban rendelkezésre álló kibocsátási egység mennyiség a bázisadatok összegét meghaladja?

14. kérdés Tiszta technológiának minősül-e a kapcsolt villamos energia és hőtermelés? Ha igen, milyen határfok felett, mely tüzelőanyagok esetén? Milyen egyéb feltételek

teljesülése (pl. hő iránti kereslet, hőszállítás során keletkező hővesztés) szükséges ahhoz, hogy a technológia valóban tisztának minősüljön?

15. kérdés Milyen egyéb technológia minősül tiszta technológiának, melyre javasolná a fenti szabály alkalmazását?

5. Ágazati elvek konzultációja

Az NKT2 keretében, az első kiosztási tervhez hasonlóan, kétlépcsős kiosztást tervezünk. Ez azt jelenti, hogy a teljes kiosztásra kerülő mennyiségen belül az egyes ágazatok számára is meghatározásra kerülnek az ágazati teljes mennyiségek (ágazati sapkák), és ezen osztoznak az adott ágazatba tartozó létesítmények. Ennek alternatívája lett volna, hogy a teljes mennyiségen belül nem osztjuk ágazatokra a kvótamennyiséget, és ekkor az összes, a kibocsátás-kereskedelem hatálya alá tartozó létesítmény ugyanabból a teljes mennyiségből, egységes szabályok alapján részesedik.

Az ágazatonként elkülönített kibocsátási egység mennyiségek lehetővé teszik, hogy az egyes ágazatokban a létesítmények közötti kiosztás esetén eltérő szabályokat alkalmazzunk, melyek figyelembe veszik az egyes ágazatok sajátosságait. További előnye az ágazatonként eltérő kibocsátási egység mennyiségek meghatározásának, hogy az egyes ágazatoknál eltérő növekedési ütem nem kerül a többi ágazattal átlagolásra, hanem az ágazat növekedése az adott ágazat létesítményeinek kibocsátási egység kiosztását közvetlenül befolyásolja.

A két lépcsős kiosztás során elsőként el kell dönteni, hogy a kibocsátás-kereskedő szektort milyen alszektorokra bontsuk, ezt követően pedig az egyes szektorok esetén meg kell határozni a kibocsátási egységek létesítmények közötti kiosztásának szabályait.

Az ágazatok csoportosítása esetén az alábbi célok fogalmazhatók meg:

- növekedési ütem tekintetében homogén szektorokat hozunk létre,
- a felosztás ne okozzon versenyszempontból előnyt vagy hátrányt, hanem az egy piacra termelő létesítmények egy szektorba kerüljenek, és azonos bánásmódban részesüljenek
- ne szaporodjanak el a csak egy-két létesítményt magukba foglaló szektorok
- minden létesítmény legyen egyértelműen besorolható egyik vagy másik ágazatba

A 2005-2007 időszakra szóló kiosztási tervhez képest a szektorok további alszektorokra történő bontását elsősorban a „saját célú tüzelőberendezések” szektorban látjuk megvalósíthatónak.

A kibocsátási egységek kiosztásának szabályait az egyes ágazatok, amennyiben abban ágazati konszenzus születik, maguk határozhatják meg. A létesítmények közötti kiosztás szabályainak meghatározásakor figyelemmel kell lenni az alábbi elvekre illetve szempontokra:

- Éghajlatpolitikai szempontból ajánlott egy olyan bázisidőszak választása, melyet már nincs lehetőségük az ágazati szereplőknek befolyásolni, mert a rendszerbe nem kívánatos olyan ösztönzők beépítése, mely a szereplőket a jövőbeli kibocsátási egység kiosztásuk növelése érdekében a 2005-2007 közötti időszakban kibocsátásaik növelésére késztetik
- Amennyiben az adott szektorban az egyes ágazati szereplők jelentőségét tekintve a szereplők között átrendeződés folyik úgy javasolt egy későbbi bázisidőszak választása mely várhatóan jobban tükrözi a szektorban a szereplők közötti arányokat a 2008-2012 időszakban
- Amennyiben az adott ágazatban jellemző a nagyobb ingadozás az egyes évek között a kibocsátások tekintetében, ajánlott egy hosszabb bázisidőszak választása
- Az ágazati szereplők közötti leosztás legyen egyértelmű és egyszerű

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy az adott ágazatban választott bázisadat illetve bázisidőszak csak az ágazati kibocsátási egységeknek az egyes létesítmények közötti felosztására van befolyással, az ágazat számára rendelkezésre álló teljes kibocsátási egységet nem befolyásolja. Így például egy legjobb elérhető technológián alapuló „benchmark-típusú” kiosztás összességében nem „szigorúbb” mint a múltbeli kibocsátásokon alapuló historikus kiosztás, csupán olyan eredményhez vezet, mely a kisebb fajlagos kibocsátással rendelkező létesítmények esetén relatív túlallokációhoz, a nagyobb fajlagos kibocsátással rendelkező létesítmények esetén pedig relatív alulallokációhoz vezet, a teljes ágazati kibocsátási egység mennyiség azonban változatlan marad.

Ágazat	Javasolt bázisadat és bázisidőszak
Villamosenergia termelés	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Távhő	1998-2003 a legkisebb kibocsátási év levonásával
Intézményi hőellátás	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Élelmiszeripar	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Földgáztárolás és szállítás	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Cukorgyártás	Cukorkvóta * átlagos fajlagos kibocsátás 1998-2003 között
Egyéb ipari hő és villamosenergia termelés saját célú tüzelőberendezésben	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Olajfinomítás	Nincs bázisév, csak egy szereplő a szektorban
Kokszolás	Nincs bázisév, csak egy szereplő a szektorban
Fémérc pörkölés és szinterelés, vas- és acéltermelés, meleghengertelés	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Mészgyártás	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Cementgyártás	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Üveggyártás	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Finomkerámia termékek gyártása	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Durvakerámia termékek gyártása	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait
Papír és cellulózipar	Várjuk az ágazat szereplőinek javaslatait

16. kérdés Az Önök létesítményét érintő ágazat esetén egyetért-e az ágazati felosztással? Amennyiben nem, milyen ágazati felosztást tartana indokoltnak, és miért?

17. kérdés Egyetért-e az ágazat számára javasolt bázisidőszakkal illetve bázisadattal, illetve milyen bázisidőszakot és bázisadatot javasol az adott ágazatban, és ezt az ágazat milyen sajátos viszonyai indokolják?

- Múltbeli adatok vagy tervezett adatok alapján történjen a kiosztás?
- Termelés, nyersanyag- vagy tüzelőanyagfelhasználás, illetve szén-dioxid kibocsátás arányában, vagy valamilyen benchmark (pl. legjobb elérhető technológia fajlagos kibocsátásai) alapján kerüljön sor az ágazati kibocsátási egység mennyiségnek a létesítmények közötti kiosztására?
- Milyen hosszú legyen a bázisidőszak?
- Elhagyásra kerüljenek-e bizonyos évek adatai (pl. lényeges technológiaváltás előtti adatok, legkisebb kibocsátási év adatai, jelentős üzemzavar évének adatai)?

18. kérdés Az adott ágazatban milyen adatokat illetve információkat valamint az ágazatok növekedését befolyásoló szempontokat tart fontosnak az ágazati termelés növekedés illetve az ágazati kibocsátások alakulásának előrejelzéséhez?